

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996) 1 § 2 mom., 9 §, 12 § 2 och 3 mom., 14 § 4 mom., 24 § 1 mom., 25 § 1 och 2 mom. och 32 § 1 mom., av dem 12 § 2 mom. sådant det lyder i lag 379/2007, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 191/2019, ett nytt 5 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Ett avtal som välfärdsområdet har fastställt enligt 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) verkställs i den ordning som anges i denna lag, på samma sätt som ett domstolsbeslut som har vunnit laga kraft.

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

9 §

Tillsättande av medlare

Välfärdsområdet ska tillsätta ett tillräckligt antal personer för att inom välfärdsområdet sköta de medlingsuppgifter som avses i 6—8 §. Till medlare kan utses endast personer som är inkomna i psykologiskt, psykiatriskt eller socialt arbete med barn och familjer eller i barnskyddsarbete. Tingsrätten ska utan dröjsmål underrättas om tillsättandet och återkallandet av det.

12 §

Annan utredning

Om det är nödvändigt för att saken ska bli utredd ska domstolen inhämta ett utlåtande av en statlig myndighet eller en välfärdsområdesmyndighet och höra personer som kan lämna uppgifter om saken. En person som hörs i domstolen kan röja en uppgift som enligt vad som föreskrivs eller förordnas ska hållas hemlig, om uppgiften med stöd av 8 § 4 mom. har intagits eller kunde ha intagits i medlarens rapport. Bestämmelser om offentlighet vid rättegången finns i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007).

Domstolen kan också bestämma att barnet ska undersökas av en läkare eller någon annan sakkunnig som har anvisats av välfärdsområdet. I fråga om vite som ska föreläggas utöver ett förordnande om undersökning och påföljderna av underlåtenhet att iaktta ett förordnande om

RP 56/2021 rd
RP 18/2022 rd
ShUB 9/2022 rd
RSv 66/2022 rd

undersökning tillämpas vad som i 11 § 2 mom. och 12 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) föreskrivs om vite och underlåtenhet att iaktta ett förordnande om undersökning vid rättsgenetiska faderskapsundersökningar.

14 §

Avslag på ansökan med beaktande av barnets bästa

När tingsrätten har avslagit ansökan med stöd av 1 eller 2 mom. kan frågan om vårdnaden om barnet eller umgängesrätten eller om överlämnande av barnet anhängiggöras vid domstol genom ansökan av sökanden eller välfärdsområdet enligt lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt, om inte saken redan är anhängig vid domstol. Också sökandens motpart kan anhängiggöra saken. Tingsrätten ska underrätta parterna och välfärdsområdet om deras rätt att föra saken till domstol. Om saken redan är anhängig vid domstol ska tingsrätten underrätta denna domstol om sitt beslut.

24 §

Hämtning

Vid hämtning ska den som i saken anordnat medling enligt denna lag eller en företrädare för välfärdsområdesmyndigheten vara närvarande. Medlaren eller företrädaren för välfärdsområdesmyndigheten ska kalla till platsen en tillgänglig person som står barnet nära samt vid behov också en läkare eller annan sakkunnig.

25 §

Interimistiska säkringsåtgärder vid verkställighet av vårdnadsbeslut

Om det finns skäl att anta att ett barn i syfte att förhindra verkställigheten kommer att föras ur landet eller flyttas från ställe till ställe eller om saken annars är brådskande, kan den domstol som behandlar verkställighetsärendet, för att säkra verkställigheten av vårdnadsbeslutet, omedelbart och utan att höra motparten bestämma att välfärdsområdesmyndigheten tillfälligt ska placera barnet på en anstalt som ägs eller upprätthålls av staten eller välfärdsområdet eller i annan lämplig vård eller besluta om åtgärder för säkrande av verkställigheten enligt 17 § (*interimistisk säkringsåtgärd*).

I synnerligen brådskande fall som avses i 1 mom. och där det inte finns möjlighet att begära domstolens förordnande i saken kan utmätningsmannen eller polismyndigheten på vårdnadshavarens yrkande, i syfte att säkra verkställigheten av ett beslut som gäller vårdnaden om barnet, omedelbart ta hand om barnet, oberoende av om ett verkställighetsärende enligt denna lag är anhängigt. Välfärdsområdesmyndigheten ska då placera barnet enligt 1 mom.

32 §

Handräckning

På utmätningsmannens begäran ska välfärdsområdesmyndigheten och kommunala myndigheter lämna handräckning som behövs för verkställigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

Nådendal och Helsingfors den 8 juli 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Familje- och omsorgsminister Aki Lindén